

**İşletme Öğrencilerinin İş Seçimine Etki Eden Faktörler:
Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği****Tuba BORA KILINÇARSLAN¹
Aylin POROY ARSOY²
Fikri PALA³**

Geliş Tarihi/ Received	Kabul Tarihi/ Accepted	Yayın Tarihi/ Published
22/07/2019	05/07/2020	15/07/2020
Citation/Atf: Bora Kılınçarşlan, T., Poroy Arsoy, A. ve Pala, F., (2020), <i>İşletme Öğrencilerinin İş Seçimine Etki Eden Faktörler: Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği</i> , <i>Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi</i> , 34(3): 731-748, DOI: 10.16951/atauniiibd.595091		

Öz: Bu çalışmanın amacı, Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde eğitim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörleri belirlemek, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri ve akademik not ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmektir. Bu amaçla, basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 623 öğrenciye anket uygulanmış, 505 öğrenciden geri dönüş alınmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach alfa katsayısı ile ölçülmüş ve Cronbach alfa değeri 0,786 olarak bulunmuştur. Veriler normal dağılım göstermediği için elde edilen bulgular Mann Whitney U Testi ile test edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre iş seçimine etki eden en önemli faktörlerin işte yükselme olanaklarının bulunması, iş güvenliği ve işveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda iş seçimine etki eden bazı faktörlerle (iş güvenliği, işveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası, üstlerin ve astarların kişilikleri, işveren tarafından ödenen iyi bir emeklilik planı, iş saatleri esnekliği, iş yükü, şirketin tanınırlığı, şirketin sosyal sorumluluk faaliyetleri ve iş seyahati olanakları) öğrencilerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark bulunurken, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile akademik not ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İş seçimi, işletme öğrencileri, Bursa Uludağ Üniversitesi.

Factors Affecting Job Selection of Business Students: Bursa Uludag University Sample

Abstract: The aim of this study is to determine the factors affecting the job selection of the third and senior class students who are studying in Bursa Uludag University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Business Administration and to identify whether there is a statistically significant difference between the students' job selection preferences with their gender and academic gradeaverage. For this purpose, questionnaire was applied to 623 students selected by simple random sampling method and 505 students returned. The reliability of the questionnaire was measured by Cronbach's alpha coefficient and

¹Arş. Gör., Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, <https://orcid.org/0000-0001-9258-3829>

²Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, <https://orcid.org/0000-0002-8208-4329>

³Dr. Öğr. Üyesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, <https://orcid.org/0000-0002-5309-0076>

Cronbach's alpha value was found to be 0.786. Because of the data did not show normal distribution, obtained findings were tested by Mann Whitney U Test. According to the results of the research, it has been determined that the most important factors affecting job selection are the opportunities for advancement, job security and comprehensive health insurance paid by the employer. Also as a result of the research, there was a significant difference between the students' genders and some factors affecting job selection (job security, comprehensive health insurance paid by the employer, personalities of the subordinates and superiors, a good retirement plan paid by the employer, flexibility of working hours, workload, recognition of company, corporate social responsibility activities of company and business travel opportunities), but there was no significant difference between the students' job selection preferences and academic grade average.

Key Words: *Job selection, business students, Bursa Uludag University.*

EXTENDED SUMMARY

Purpose: The aim of this study is to determine the factors affecting the job selection of the third and senior class students who are studying in Bursa Uludag University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Business Administration and to identify whether there is a statistically significant difference between the students' job selection preferences with their gender and academic grade point average (GPA).

Hypotheses: For this purpose, the following hypotheses were formed:

H₁: There is a difference between female students and male students' job selection preferences.

H₂: There is a difference between students with high GPA and those with low GPA about job selection preferences.

Methodology: In this study, questionnaire was used as data collection method. The questionnaire is divided into three parts and the first part consists of questions regarding the demographic characteristics of the students. In the second part, questions about determining the career goals of the students are included. In the third part, Carpenter and Strawser (1970), Reed and Kratchman (1989), Bundy and Norris (1992), Iacovou et al. (2004) based on the questionnaire used in their studies, 18 factors affecting job selection were determined and students were asked to indicate how important these factors were in their job selection preferences in the 5-point Likert scale (1: Not important at all, 5: Very important). A questionnaire was distributed to 623 students who participated in the lessons with simple random sampling method and 505 students were returned. The return rate of the questionnaire is 81%.

Frequency analysis were made regarding to the demographic characteristics of the students, their career goals and the departments which they want to work. 18 factors affecting job selection were ranked according to their importance, and whether there was a difference between students' job selection preferences with their gender and GPA were tested. Mann Whitney U Test was applied because of the data did not show normal distribution. The reliability of the scale was measured with the Cronbach alpha coefficient. Cronbach's alpha value was found to be 0.778.

Findings: According to the findings obtained from the research, 255 female students and 250 male students participated in this study. The majority of the students (70.5%) are over twenty-two years old. More than half (59%) of the participants of the research worked in any job during their university education, about 34% did not choose to work while studying at university. The overall GPA of 52.3% of the students participating in the research are below 2.50 in the 4-point system, 33.1% of them are between 2.50 and 3.00, and 3.5% of them are above 3.00.

Approximately half of the business students participating in the research (49.1%) plan to work in the private sector. 25.9% of the students plan to work in the public sector by settling in positions such as inspector, auditor, expert etc. Students who want to have an academic career make up 14.9% of the sample. 10.1% of the students marked the other option. The department that students want to work the most is the marketing department with a preference rate of 28.3%. This is followed by accounting and finance with 19.0% and human resources department with the same rate. Production, R&D and advertising departments of businesses are among the least preferred areas for business students after graduation.

According to the students participating in the research, it has been determined that the most important factors affecting job selection are the opportunities for advancement, job security and comprehensive health insurance paid by the employer. As a finding of the research, there was a significant difference between the students' genders and some factors affecting job selection (job security, comprehensive health insurance paid by the employer, personalities of the subordinates and superiors, a good retirement plan paid by the employer, flexibility of working hours, workload, recognition of company, corporate social responsibility activities of company and business travel opportunities), but there was no significant difference between the students' job selection preferences and their GPA.

Conclusion: According to the results of the research, the business students aim to advance their career continuously after they start working life. In Director and Doctors (1973) and Zikmund et al. (1977)'s studies, opportunities for advancement is in the first place among the factors affecting job selection. In addition, in studies of Ryans and Hise (1967), Carpenter and Strawser (1970), Bundy and Norris (1992), Chan and Ho (2000) and Abdullah and Zakaria (2006), opportunities for advancement is among the top three factors affecting job selection. As can be seen, even though the research periods, countries and the target group have changed, opportunities for advancement at work has been one of the most important factors for business students. Male students prefer to have business travel opportunities more than female students. This result is similar to the study of Reed and Kratchman (1989). There was no significant difference between the students' job selection

preferences and their GPA. This result is similar to the study of Lim and Soon (2006).

In future studies, the scope of the research can be expanded and the criteria that private sector managers expect from graduates of business administration of universities and the expectations of students can be analyzed comparatively. Thus, in line with the needs of the business world, business students can review their expectations and shape their future planning accordingly.

1. Giriş

İş, kişinin sahip olduğu mesleği icra etmesi anlamına gelmektedir. Üniversitelerin işletme bölümlerinden mezun olan öğrencilerin mesleklerini icra edebilmeleri için birçok iş alanı bulunmaktadır. İşletme bölümü mezunları özel sektörde muhasebe, finans, insan kaynakları, satış ve pazarlama, halkla ilişkiler, üretim gibi birçok alanda istihdam edilme olanağı bulurken, kamu kurumlarında müfettiş, denetmen, uzman vb. kadrolarda da çalışabilmektedirler. İşletme bölümü mezunları ister özel sektörde, ister kamu sektöründe alt kademelerden başlayarak üst düzey yöneticiliğe kadar ilerleyebilmekte ya da işletme kurarak kendi işinin patronu olabilmektedirler.

İşletme bölümü mezunlarının mesleklerini uygulayabileceği iş alanlarının çok sayıda olması, konuya ilişkin karar verme sürecini çoğu zaman zorlaştırmaktadır (Erpolat ve Cinemre, 2006:231). Her bölümde olduğu gibi işletme bölümü öğrencilerinin de dört yıllık eğitim hayatları boyunca ilgi duyduğu, başarılı olduğu alanları belirlemeleri ve o alana yönelmeleri, hem ileriki dönemlerde bireysel fayda sağlayıp başarılı ve mutlu bir şekilde iş hayatını sürdürmelerini sağlayacak, hem de toplumsal fayda sağlayıp çalıştığı şirkete ve ülkesine katma değer yaratacaktır. Özellikle işletme bölümlerinin üçüncü ve dördüncü sınıflarında bu kararın titizlikle verilmesi gelecek yıllar için oldukça önemlidir.

Üniversiteden mezun olacak öğrenciler çalışmak istedikleri alanı doğru bir şekilde belirledikten sonra, öğrencilerin o alana ilişkin iş seçimlerine etki eden birtakım faktörleri de belirlemeleri gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin ileride çalışmak ve kariyer yapmak istedikleri alanlarda kendilerini motive edecek faktörlerin neler olduğunun üniversite yıllarında tespit edilmesi oldukça önemlidir. Bazıları için işte yükselme imkanı, yaratıcı olabilme fırsatının tanınması, iş güvenliği gibi faktörler önemliyken, bazıları içinse ücret, şirketin tanınırlığı, çalışma saatlerinin esnekliği gibi faktörler önemli olabilmektedir.

Bu çalışmanın iki amacı bulunmaktadır. Birincisi, işletme bölümü öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörleri belirlemektir. İkincisi ise, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri ve akademik not ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığı tespit etmektir. Bu çalışmanın kapsamını 2014-2015 eğitim öğretim yılı bahar yarısında Bursa

Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde eğitim görmekte olan üçüncü ve dördüncü sınıf işletme bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

2. Literatür Araştırması

Üniversite öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörlerin belirlenmesi bugüne kadar birçok araştırmanın konusunu oluşturmuştur. Carpenter ve Strawser (1970), Zikmund, Catalanello ve Wegener (1977), Kochanek ve Norgaard (1985), Reed ve Kratchman (1989), Bundy ve Norris (1992), Gniwosz (1998), Chan ve Ho (2000), Abdullah ve Zakaria (2006), Omar, Zakaria, Ismail, Sin ve Selvakumar (2015) muhasebe bölümü öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörler üzerinde çalışmalar yaparken, Ryans ve Hise (1967), Director ve Doctors (1973), Browne (1997) ve Iacovou, Shirland ve Thompson (2004) işletme bölümü öğrencilerinin; Ordun ve Karaeminoğulları (2013) işletme ve iktisat bölümü öğrencilerinin; Knutson (1987), Charles (1992), Kim, Hallab ve Lee (2009) ise turizm öğrencilerinin kariyer beklentilerini ve iş seçimi tercihlerini araştırmışlardır. Ryans ve Hise (1967) ve Carpenter ve Strawser (1970) yapmış oldukları çalışmalarda iş seçimine etki eden en önemli faktörlerin; işin niteliği, yükselme fırsatları, maaş ve çalışma koşulları olduğunu ortaya koymuşlardır. Director ve Doctors (1973) ve Zikmund vd. (1977)'nin yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ise yükselme fırsatları, ilgi çekici bir iş ve maaş iş seçimine etki eden en önemli faktörler olarak belirlenmiştir. Bundy ve Norris (1992), Iowa Devlet Üniversitesi'nde eğitim gören 172 muhasebe öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmada iş güvenliği, zorlu ve ilgi çekici bir iş, işte yükselme olanakları en önemli iş seçim tercihleri arasında yer alırken; şirketin bulunduğu yer, şirket içi eğlence olanakları ve şirket içi günlük bakım olanakları en az öneme sahip iş seçim tercihleri arasında yer almıştır. Iacovou vd. (2004)'nin 241 işletme öğrencisine yönelik yapmış olduğu çalışmada en önemli iş seçim kriterlerinin sırasıyla işte yükselme olanaklarının bulunması, iş yerinin sağladığı faydalar (sağlık, emeklilik, tatil, hastalık izni vb), iş sorumluluğu, işin çeşitliliği/karmaşıklığı, çalışma esnekliği (esnek çalışma saatleri, evden çalışma imkanı vb.) olduğu görülmüştür. Chan ve Ho (2000) yapmış oldukları çalışmada iş seçimine etki eden en önemli üç faktörün ofis atmosferi/personelin samimiyeti, ilerleme fırsatları ve şirketin eğitim programı olduğu sonucuna ulaşırlarken, Abdullah ve Zakaria (2006)'nın çalışmalarında ise ilerleme fırsatları, atmosferi/personelin samimiyeti ve gelecekte beklenen maaş öncelikli olarak iş seçimine etki eden faktörler arasında yer almıştır.

Yapılan çalışmalarda iş seçimine etki eden faktörlerin belirlenmesinin yanı sıra öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyet, lisans/lisansüstü öğrenci olma durumu, kültürlerarası farklılık, akademik başarı, yaş, iş deneyimi gibi faktörlerin ilişkisi olup olmadığı da araştırılmıştır. Özellikle cinsiyet faktörünün iş seçim sürecinde etkisinin olup olmadığı birçok araştırmaya konu olmuştur. Reed ve Kratchman (1989), Wilkson (1996)'un çalışmalarında iş seçim

tercihleri ile cinsiyet; Iacovou vd. (2004)'nin çalışmasında iş seçim tercihleri ile cinsiyet ve öğrencilerin lisans/lisansüstü olma durumu; Browne (1997)'nin çalışmasında iş seçim tercihleri ile cinsiyet ve kültürlerarası farklılıklar; Lim ve Soon (2006)'un çalışmasında iş seçim tercihleri ile cinsiyet, kültürlerarası farklılıklar ve akademik başarı; Bundy ve Norris (1992)'in çalışmasında ise iş seçim tercihleri ile cinsiyet, yaş, iş deneyimi, kariyer isteği ve diğer farklılık arasında fark olup olmadığı araştırılmıştır. Reed ve Kratchman (1989)'ın yapmış olduğu çalışmada kız öğrencilerin iş yerinde kişisel gelişimlerine izin verilmesi, daha az seyahat ve daha az fazla mesai konularında erkek öğrencilere göre istekli oldukları; erkek öğrencilerin ise iş yerinde liderlik vasıflarını uygulama ve özgünlüklerini kullanma konularında kız öğrencilere göre daha istekli olduğu görülmüştür. Iacovou, vd. (2004)'nin çalışmasında cinsiyetin doğrudan iş seçimini etkilemediği; şirketin tanınırlığı, iş kültürü, çalışma esnekliği ve işe gidip gelme kolaylığının lisans ve lisansüstü öğrenciler için farklılık gösterdiği görülmüştür. Şirketin tanınırlığı lisans öğrencileri için daha önemliyken; iş kültürü, çalışma esnekliği ve işe gidip gelme kolaylığı lisansüstü öğrenciler için daha önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Lim ve Soon (2006) yapmış oldukları çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre çalışma ortamı ve iş güvenliğine daha çok önem verdikleri, Çinli öğrencilerin Malezyalı öğrencilere göre öğrenme fırsatlarıyla fazla ilgilendikleri ve akademik başarının ise iş seçimi kriterleri üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı sonucuna varmışlardır.

Literatürde iş seçimine etki eden faktörlerin öğrenciler ile işverenlerin/uygulamacıların bakış açılarıyla karşılaştırmalı olarak ele alındığı çalışmalar (Posner (1981), Butler, Sanders ve Whitecotton (2000), Konrad, Corrigan, Lieb ve Ritchie (2000) ve Demagalhaes, Wilde ve Fitzgerald (2011)) olduğu gibi öğrencilerin ve işverenlerin dışında çalışanların, iş başvurusunda bulunanların iş seçim tercihlerini araştıran çalışmalar da (Lacy, Bokemeier ve Shepard (1983), Turban, Eyring ve Campion (1993), Tolbert ve Moen (1998)) bulunmaktadır. Ayrıca Aytaç ve Bayram (2001), Kılıç ve Çevikcan (2011), Göktolga ve Gökalp (2012), Pekkaya ve Çolak (2013) ve Pala (2016) ise üniversite öğrencilerinin iş seçimi tercihlerini çok kriterli karar alma yöntemi olan Analitik Hiyerarşi Prosesi ile belirlemişlerdir.

3. Araştırma Metodolojisi

Bu çalışmada işletme öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörleri belirlemek, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri ve akademik not ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amacıyla aşağıdaki hipotezler oluşturulmuştur:

H₁: Kız öğrencilerle erkek öğrencilerin iş seçimi tercihleri arasında fark vardır.

H₂: Yüksek akademik ortalamaya sahip olan öğrencilerle düşük akademik ortalamaya sahip olan öğrencilerin iş seçimi tercihleri arasında fark vardır.

Araştırmanın kapsamını, 2014-2015 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde eğitim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu kapsamda örgün ve ikinci öğretimde kayıtlı üçüncü sınıfta 435 öğrenci ve dördüncü sınıfta 639 öğrenci olmak üzere toplam 1074 öğrenci bulunmaktadır.

Araştırma evreninin bilindiği durumlarda, seçilecek örneklemin büyüklüğü belirlenirken aşağıdaki formülden yararlanılabilmektedir: (Salant ve Dillman, 1994:55)

$$n = \frac{N t^2 p q}{d^2 (N - 1) + t^2 p q}$$

Formülde,

N=Evrendeki birey sayısı

n=Örnekleme alınacak birey sayısı

p=İncelenecek olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)

q=İncelenecek olayın görülmeşiş sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)

t= Belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer

d=Olayın görülüş sıklığına göre yapılmak istenen + sapma olarak simgelenmiştir.

Formüle göre, %95 güven aralığında %5 hata payı ile araştırmanın görülüş sıklığı %50 olarak belirlendiğinde, örneklem büyüklüğü 283 olarak hesaplanmıştır.

Çalışmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket üç bölüme ayrılmış olup, ilk bölüm öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde öğrencilerin kariyer hedeflerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiş, üçüncü bölümde ise Carpenter ve Strawser (1970), Reed ve Kratchman (1989), Bundy ve Norris (1992) İacovou vd. (2004)'nin çalışmalarında kullandığı anketten yola çıkılarak iş seçimine etki eden 18 faktör belirlenmiş ve öğrencilerden 5'li Likert ölçeğinde bu faktörlerin iş seçimlerinde ne derece önemli olduğunu belirtmeleri istenmiştir. (1:Hiç önemli değil, 5:Çok önemli). Basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile derslere katılım gösteren 623 öğrenciye anket dağıtılmış, 505 öğrenciden geri dönüş sağlanmıştır. Anketin geri dönüş oranı %81 olup, araştırmaya katılan 505 öğrenci hesaplanan örneklem büyüklüğünü aştığından araştırma evrenini temsil edecek niteliktedir.

Verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Öğrencilerin genel özellikleri, kariyer hedefleri ve çalışmak istedikleri departmanlara ilişkin frekans analizi yapılmıştır. İş seçimine etki eden 18 faktör önem derecesine göre sıralanmış, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri ve akademik not ortalamaları arasında fark olup olmadığı test edilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinden Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach alfa katsayısı ile ölçülmüştür. Cronbach alfa değeri 0,786 olarak bulunmuştur.

4. Bulgular

Çalışmada öncelikle araştırmaya katılan öğrencilerin genel özelliklerine yer verilmiştir. Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin sayıları birbirine oldukça yakındır. Araştırmaya üçüncü ve son sınıf öğrencileri katıldığından, öğrencilerin çoğunluğu (%70,5) yirmi iki yaşın üzerindedir ve çoğunluğu (%95,9) en az üç yılını üniversitede geçirmiştir. Araştırmada üniversitede iki yıl geçiren öğrencilerin yer alması, bu öğrencilerin üstten ders aldığı şeklinde yorumlanabilir. Araştırmaya katılanların yarısından fazlası (%59) üniversite öğrenciliği süresince herhangi bir işte çalışırken, yaklaşık %34'ü üniversitede okurken çalışmayı tercih etmemiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık yarısının (%52,3) genel akademik not ortalaması (GANO) 4'lük sistemde 2.50'nin altındayken, %33,1'inin GANO'su 2.50 ile 3.00 arasında, %13,5'inin ise 3.00'ün üzerindedir. Araştırma sonucu elde edilen bulgular Tablo 1'de ayrıntılı bir şekilde gösterilmektedir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Genel Özellikleri (n=505)

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	255	50,5
Erkek	250	49,5
Yaş	Frekans	Yüzde
21 ve altı	148	29,3
22 üstü	356	70,5
Cevapsız	1	0,02
Üniversitede geçirilen yıl	Frekans	Yüzde
2 yıl	19	3,8
3 yıl	215	42,6
4 yıl	185	36,6
5 yıl	61	12,1
6 yıl ve üstü	23	4,6
Cevapsız	2	0,04
Üniversite öğrenciliği süresince herhangi bir işte çalışma durumu	Frekans	Yüzde
Çalışan	298	59,0
Çalışmayan	171	33,9
Cevapsız	36	7,1
Genel Akademik Not Ortalaması (GANO)	Frekans	Yüzde
2.50 altı	264	52,3
2.50-3.00 arası	167	33,1
3.00 üstü	68	13,5
Cevapsız	6	1,2

Anketin ikinci bölümünde araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer hedeflerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 2'de gösterilmiştir. Buna göre, araştırmaya katılan işletme öğrencilerinin yaklaşık yarısı (%49,1) özel sektörde çalışmayı planlamaktadır. Öğrencilerin %25,9'u KPSS(A)'ya hazırlanıp müfettiş, denetmen, uzman vb. kadrolara

yerleşerek kamu sektöründe çalışmayı düşünmektedir. Akademik kariyer yapmak isteyenler ise örneklemin %14,9'luk kısmını oluşturmaktadır. Öğrencilerin %10,1'i diğer seçeneğini işaretlemişlerdir. Diğer seçeneğini tercih edenlerin yaklaşık yarısı (%4,8)'i kendi işini kurmak istemekte, %1,8'i mevcut olan aile şirketinde çalışmak istemekte, %1'i serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) olmak istemektedir. Kalan %2,5'lik kısım ise bankada çalışmayı, devlet memuru olmayı ya da tekrar sınava girip farklı bir bölüm okumayı planlamaktadır.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kariyer Hedefleri

Kariyer Hedefleri	Frekans	Yüzde
Özel sektörde çalışmak isteyenler	248	49,1
KPSS(A) grubu işte çalışmak isteyenler (müfettiş, denetmen, uzman vb.)	131	25,9
Akademik kariyer yapmak isteyenler	75	14,9
Diğer	51	10,1
TOPLAM	505	100

Kariyer hedefleri arasında akademik kariyer yapmak isteyen, özel sektörde çalışmak isteyen eden ya da diğer seçeneğini tercih eden öğrencilere (374 öğrenci) çalışmak istedikleri departman/bölüm sorusu yöneltilmiştir. KPSS(A)'ya hazırlanıp müfettiş, denetmen, uzman vb. kadrolara yerleşmeyi düşününler mali işlerde istihdam edileceklerinden, bu seçeneği tercih edenler bu sorunun dışında tutulmuştur. Buna göre Tablo 3'ten de görüldüğü üzere en çok çalışılmak istenen departman, %28,3 tercih oranı ile pazarlama departmanıdır. Bunu %19,0 ile muhasebe-finansman ve aynı orana sahip insan kaynakları departmanı takip etmektedir. İşletmelerin üretim, Ar-Ge ve reklam departmanları işletme öğrencilerinin mezun olduktan sonra en az tercih edeceği alanlar arasındadır. İş hayatına bakıldığında da üretim ve Ar-Ge departmanlarını daha çok mühendislik fakültesi mezunlarının, reklam departmanlarını ise daha çok iletişim fakültesi mezunlarının tercih ettiği görülmektedir. Diğer seçeneğini tercih eden %10,2'lik kesim ise medya, gıda, spor, havacılık, bilişim gibi bölüm dışı alanlarda çalışmak istemektedir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Çalışmak İstedikleri Departmanlar

Departmanlar	Frekans	Yüzde
Pazarlama	106	28,3
Muhasebe-Finans	71	19,0
İnsan Kaynakları	71	19,0
Halkla İlişkiler	31	8,3
Üretim	18	4,8
AR-GE	15	4,0
Reklam	15	4,0
Diğer	38	10,2
Cevapsız	9	2,4
TOPLAM (KPSS(A) grubu işte çalışmak isteyenler hariç)	374	100

İşletme Öğrencilerinin İş Seçimine Etki Eden Faktörler: Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği

Anketin üçüncü bölümünde araştırmaya katılan öğrencilerden iş seçimine etki eden 18 faktörü 5'li Likert ölçeğinde puanlamaları istenmiştir. (1:Hiç önemli değil, 5:Çok önemli). Araştırmaya katılan öğrenciler iş seçimine etki eden bazı faktörlerin önem derecesini belirtmedikleri için faktörlere ilişkin kişi sayısı farklılık göstermektedir. Araştırmaya katılan öğrencilere göre iş seçimine etki eden faktörlerin ortalamaları ve standart sapmaları Tablo 4'teki gibidir. Buna göre, işte yükselme olanaklarının bulunması, iş güvenliği ve işveren tarafından ödenen sağlık sigortası en çok önem derecesine sahip olurken; iş seyahati olanakları, şirketin bulunduğu şehrin büyüklüğü ve şirketteki ofis malzemeleri araştırmaya katılan öğrenciler için en az öneme sahip unsurlardır.

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İş Seçimine Etki Eden Faktörler

İş Seçimine Etki Eden Faktörler	N	$\bar{x}$	Standart sapma
İşte Yükselme Olanakları	502	4,5777	,70706
İş Güvenliği	504	4,5119	,81234
İşveren Tarafından Ödenen Kapsamlı Sağlık Sigortası	501	4,4950	,73924
Gelecekte Beklenen Maaş	503	4,3936	,72527
Üstlerin Astların Kişilikleri	503	4,3539	,81692
İlgi Çekici İş Konusu	503	4,3459	,73583
Yaratıcı Olma Fırsatı	502	4,2131	,85727
İşveren Tarafından Ödenen İyi Bir Emeklilik Planı	494	4,1923	,87648
Şirketin Büyüme Potansiyeli	499	4,1864	,80867
İş Saatleri Esnekliği	503	4,0835	,89986
İş Yüğü	502	4,0319	,85878
Şirketin Tanınırlığı (İtibarı)	502	4,0239	,93257
Şirketin Büyüklüğü	500	4,0040	,86108
Başlangıç Maaşı	499	3,9880	,92698
Şirketin Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri	500	3,9780	,93983
Ofis Malzemeleri (bilgisayar, mobilyalar..)	503	3,8310	1,04922
Şirketin Bulunduğu Şehrin Büyüklüğü	501	3,7804	1,00185
İş Seyahati Olanakları	501	3,7685	1,03455

Veriler normal dağılım göstermediği için araştırmaya katılan öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı Mann Whitney U Testi ile belirlenmiştir. Buna göre, araştırma sonucunda iş seçimine etki eden 18 faktörden 9'unda kız ve erkek öğrencilerin tercihlerinde farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Tablo 5'te de görüldüğü üzere önemlilik düzeyi (sig. değeri) 0,05'ten küçük olan değerlere karşılık gelen iş seçimine etki eden faktörler ile cinsiyet arasındaki farklılıkların $p < 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu söylenebilir.

Bu bulgulardan hareketle; iş güvenliği, işveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası, üstlerin astların kişilikleri, işveren tarafından ödenen iyi bir emeklilik planı, iş saatleri esnekliği, iş yükü, şirketin tanınırlığı (itibarı), şirketin sosyal sorumluluk faaliyetleri ve iş seyahati olanakları faktörleri için

“H₁: Kız öğrencilerle erkek öğrencilerin iş seçimi tercihleri arasında fark vardır.” hipotezi kabul edilmiştir. İş güvenliği, işveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası, üstlerin astların kişilikleri, işveren tarafından ödenen iyi bir emeklilik planı, iş saatleri esnekliği, iş yükü, şirketin tanınırlığı (itibar) ve şirketin sosyal sorumluluk faaliyetlerinin olmasını kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazla tercih ederken; iş seyahati olanaklarının olmasını ise erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla tercih ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5: İş Seçimi Tercihleri ile Cinsiyet Arasındaki İlişki

İş Seçimine Etki Eden Faktörler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
İşte Yükselme Olanakları	29883,500	61008,500	-1,196	,232
İş Güvenliği	21857,500	53232,500	-7,161	,000
İşveren Tarafından Ödenen Kapsamlı Sağlık Sigortası	24772,500	55897,500	-4,706	,000
Gelecekte Beklenen Maaş	30657,500	61533,500	-,663	,507
Üstlerin Astların Kişilikleri	28680,500	59556,500	-2,012	,044
İlgi Çekici İş Konusu	31573,500	63958,500	-,034	,973
Yaratıcı Olma Fırsatı	30080,500	61958,500	-,954	,340
İşveren Tarafından Ödenen İyi Bir Emeklilik Planı	26388,000	56034,000	-2,835	,005
Şirketin Büyüme Potansiyeli	28352,500	59978,500	-1,902	,057
İş Saatleri Esnekliği	26635,500	57760,500	-3,309	,001
İş Yükü	28090,000	58966,000	-2,320	,020
Şirketin Tanınırlığı (İtibarı)	28528,000	59404,000	-1,979	,048
Şirketin Büyüklüğü	29824,000	60205,000	-,973	,330
Başlangıç Maaşı	30482,000	61358,000	-,431	,666
Şirketin Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri	28094,500	58970,500	-2,109	,035
Ofis Malzemeleri (bilgisayar, mobilyalar..)	30313,000	61688,000	-,862	,389
Şirketin Bulunduğu Şehrin Büyüklüğü	31083,500	61959,500	-,190	,850
İş Seyahati Olanakları	27056,500	59441,500	-2,794	,005

Araştırmaya katılan öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile akademik not ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Buna göre Tablo 6’dan da görüldüğü üzere, iş seçimine etki eden 18 faktörün tamamının önemlilik düzeyi (sig. değeri) 0,05’ten büyüktür. Dolayısıyla araştırma sonucunda iş seçimine etki eden 18 faktörün tamamında yüksek akademik ortalamaya sahip öğrenciler (GANO≥2.50) ile düşük akademik ortalamaya sahip öğrenciler (GANO<2.50) arasında fark olmadığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 6: İş Seçimi Tercihleri ile Akademik Not Ortalaması Arasındaki İlişki

İş Seçimine Etki Eden Faktörler	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
İşte Yükselme Olanakları	30019,500	64472,500	-,480	,631
İş Güvenliği	29214,000	63930,000	-1,250	,211
İşveren Tarafından Ödenen Kapsamlı Sağlık Sigortası	29459,000	63912,000	-,774	,439
Gelecekte Beklenen Maaş	28498,500	62951,500	-1,606	,108
Üstlerin Astların Kişilikleri	28695,500	63148,500	-1,457	,145
İlgi Çekici İş Konusu	30097,000	64813,000	-,472	,637
Yaratıcı Olma Fırsatı	30075,500	57805,500	-,406	,685
İşveren Tarafından Ödenen İyi Bir Emeklilik Planı	29489,500	56285,500	-,137	,891
Şirketin Büyüme Potansiyeli	27733,000	62186,000	-1,772	,076
İş Saatleri Esnekliği	28947,500	63927,500	-1,225	,221
İş Yükü	30004,000	64457,000	-,452	,652
Şirketin Tanınırlığı (İtibarı)	29678,000	64131,000	-,751	,453
Şirketin Büyüklüğü	28755,000	63208,000	-1,236	,217
Başlangıç Maaşı	29095,500	63548,500	-,799	,424
Şirketin Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri	29249,000	63440,000	-,791	,429
Ofis Malzemeleri (bilgisayar, mobilyalar..)	29192,000	63908,000	-1,059	,290
Şirketin Bulunduğu Şehrin Büyüklüğü	30432,500	64885,500	-,061	,952
İş Seyahati Olanakları	29033,000	56294,000	-,985	,325

Sonuç ve Değerlendirme

Öğrencilerin, çalışanların, işverenlerin iş seçimine etki eden faktörlerin belirlenmesi çeşitli ampirik çalışmalara konu olmuştur. Bu çalışmada Bursa Uludağ Üniversitesi'nde öğrenim gören işletme bölümü öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörler araştırılmış, öğrencilerin iş seçimi tercihleri ile cinsiyetleri ve akademik not ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencileri üzerinde yapılması, bu çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, işletme öğrencilerinin yarıya yakını mezun olduktan sonra özel sektörde çalışmayı düşünmekte, yaklaşık dörtte biri ise kamu kurumlarında müfettiş, denetmen, uzman gibi kadrolara yerleşmeyi planlamaktadır. Diğerleri ise akademik kariyer yapmayı, kendi işini kurmayı ya da mevcut aile şirketine çalışmayı düşünmektedir. Ayrıca bankada çalışmayı düşünenler, serbest muhasebeci mali müşavir olup büro açmayı düşünenler, devlet memuru olmak isteyenler ya da okuduğu işletme bölümünü değiştirmek isteyenler de mevcuttur.

İşletme bölümü öğrencilerinin iş seçimine etki eden faktörler incelendiğinde, en önemli faktörün işte yükselme olanaklarının bulunması olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla işletme bölümü öğrencileri iş hayatına atıldıktan sonra kariyerinde sürekli yükselmeyi hedeflemektedir. Director ve Doctors (1973) ve Zikmund vd. (1977)'nin çalışmalarında da iş seçimine etki eden faktörler arasında işte yükselme olanaklarının bulunması ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca Ryans ve Hise (1967), Carpenter ve Strawser (1970), Bundy ve Norris (1992), Chan ve Ho (2000) ve Abdullah ve Zakaria (2006)'nin yapmış oldukları çalışmada da işte yükselme olanaklarının bulunması, iş seçimine etki eden ilk üç faktör arasında yer almaktadır. Görüldüğü üzere araştırma yapılan dönemler, ülkeler, hedef kitle değişse de işte yükselme olanaklarının bulunması işletme öğrencileri için en önemli faktörlerden biri olmuştur. İş seyahati olanaklarının bulunması, şirketin bulunduğu şehrin büyüklüğü, çalıştıkları şirketteki bilgisayar, mobilya gibi ofis malzemeleri ise araştırmaya katılan öğrencilerin iş tercihi yaparken en az önemseyecekleri unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

İş seçimine etki eden faktörlerden iş güvenliği, işveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası, üstlerin astların kişilikleri, işveren tarafından ödenen iyi bir emeklilik planı, iş saatleri esnekliği, iş yükü, şirketin tanınırlığı (itibar), şirketin sosyal sorumluluk faaliyetleri ve iş seyahati olanakları faktörleri ile kız ve erkek öğrenciler arasında farklılık ortaya çıkmıştır. Bu kriterlerden sadece iş seyahati olanaklarının bulunmasını erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha fazla tercih etmektedir. Bu sonuç, Reed ve Kratchman (1989)'ın çalışmasıyla benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin iş seçimine etki eden faktörler ile akademik başarıları arasında ise anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuç ise, Lim ve Soon (2006)'un çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Gelecek çalışmalarda Türkiye'deki vakıf ve devlet üniversitelerinin dört yıllık işletme bölümlerinde eğitim gören öğrencilerinden oluşan bir örneklem belirlenerek analiz yapılabilir. Araştırmanın kapsamı artırılarak özel sektör yöneticilerinin üniversitelerin işletme bölümü mezunlarından beklediği kriterler ile öğrencilerin beklentileri karşılaştırmalı olarak analiz edilebilir. Böylece iş dünyasının ihtiyaçları doğrultusunda işletme bölümü öğrencileri beklentilerini gözden geçirerek gelecek planlamalarını bu doğrultuda şekillendirebilir.

Kaynaklar

- Abdullah, M. ve Zakaria, Z. (2006). "Desired Attributes of Public Accounting Firms From Accounting Students' Perceptions: The Case of University of Malaya & International Islamic University of Malaysia", *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 4(1), ss.25-37.
- Aytaç, S. ve Bayram, N. (2001). "Üniversite Gençliğinin İş ve Eş Seçimindeki Etkin Kriterlerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) ile Analizi", *İş, Güç, Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*,

- 3(1),<http://www.isguc.org/?p=article&id=97&cilt=3&sayi=1&yil=2001>
(Erişim tarihi, 8 Kasım 2018)
- Browne, B. A. (1997). "Gender and Preferences For Job Attributes: A Cross Cultural Comparison", *Sex Roles*, 37(1/2), ss.61-71.
- Bundy, P. ve Norris, D. (1992). "What Accounting Students Consider Important in The Job Selection Process". *Journal of Applied Business Research*, 8(2), ss.1-6.
- Butler, S. A., Sanders D. E. ve Whitecotton S. M. (2000). "Student and Recruiter Insights on the Importance of Job Attributes", *Journal of Managerial Issues*, 12(3), ss.337-351.
- Carpenter, C. G. ve Strawser, R. H. (1970). "Job Selection Preferences of Accounting Students", *Journal of Accountancy*, 129, Haziran, ss.84-86.
- Chan, S. Y. ve Ho S. S. M. (2000). "Desired Attributes of Public Accounting Firms in The Job Selection Process: An Empirical Examination of Accounting Graduates' Perceptions", *Accounting Education*, 9(4), 315-327.
- Charles, K. R. (1992). "Career Influences, Expectations, and Perceptions of Caribbean Hospitality and Tourism Students: A Third World Perspective", *Hospitality and Tourism Educator*, 4(3), ss.9-14.
- Demagalhaes, R., Wilde, H., ve Fitzgerald, L. R. (2011). "Factors Affecting Accounting Students' Employment Choices: A Comparison of Students' and Practitioners' Views", *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 11(2), ss.32-40.
- Director, S. M. ve Doctors, S. I. (1973). "Do Business School Students Really Care About Social Responsibility?", *Business & Society Review/Innovation*, 5, ss.91-95.
- Erpolat, S. ve Cinemre, N. (2006). "Analitik Hiyerarşi Yöntemi'yle İş Sektörü Seçimi", *Öneri Dergisi*, 7(25), ss.231-241.
- Gniewosz, G. (1998). "Professional Aspirations and Preferences of South Pacific Accounting Students: A Comparative Analysis", *Asian Review of Accounting*, 6(2), ss.143-162.
- Göktolga, Z. G. ve Gökalp, B. (2012). "İş Seçimini Etkileyen Kriterlerin ve Alternatiflerin AHP Metodu ile Belirlenmesi", *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13 (2), ss.71-86.
- Iacovou, C. L., Shirland, L. ve Thompson, R. L. (2004). "Job Selection Preferences Of Business Students", *Journal Of Applied Business Research*, 20(1), ss.87-98.
- Kılıç, H.S. ve Çevikcan, E. (2011). "Job Selection Based on Fuzzy Ahp: An Investigation Including the Students of Istanbul Technical University Management Faculty", *International Journal of Business and Management Studies*, 3(1), ss.173-182.

- Kim, K., Hallab, Z. ve Lee, H.R. (2009). "Career Preferences and Expectations", *Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 20(2), ss.441-466.
- Kochanek, R. F. ve Norgaard, C. T. (1985). "Student Perceptions of Alternative Accounting Careers-Part I", *The CPA Journal*, 55(5), ss.26-43.
- Konrad, A. M., Corrigan, E., Lieb, P. ve Ritchie, J. E. (2000). "Sex Differences in Job Attribute Preferences Among Managers and Business Students", *Group & Organization Management*, 25(2), ss.108-131.
- Knutson, B. J. (1987). "Hospitality Students' Survey: Measures of Influences on and Expectations for Post-graduate Employment", *Hospitality Education and Research Journal*, 11(2), ss.163-174.
- Lacy, W. B., Bokemeier, J. L. ve Shepard, J. M. (1983). "Job Attribute Preferences and Work Commitment of Men and Women in The United States", *Personnel Psychology*, 36, ss.315-329.
- Lim, H. ve Soon J. (2006). "Job Selection Criteria and Job Sector Preference of Economics Student: An Ordered Logit Model Analysis", *International Journal of Business and Society*, 7(1).
- Omar, M. K., Zakaria, A., Ismail, S., Sin, J. S. L. ve Selvakumar, V. (2015). "Job Selection Preferences of Accounting Students in Malaysian Private Universities", *Procedia Economics and Finance*, 31, ss.91-100.
- Ordun, G. ve Karaeminoğulları, A. (2013). "How to Engage The New Age Employees: A Look From The Perspective of Business and Economics Students Through Job Selection Preferences", *Journal of Global Business and Economics*, 7(1), ss.26-38.
- Pala, O. (2016). "Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi ve Meslek Seçiminde Uygulanması", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(3), ss.427-445.
- Pekkaya, M., ve Çolak, N. (2013). "Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin Önem Derecelerinin Ahp ile Belirlenmesi", *International Journal of Social Science*, 6(2), ss.797-818.
- Posner, B. Z. (1981). "Comparing Recruiter, Student, and Faculty Perceptions of Important Applicant and Job Characteristics", *Personnel Psychology*, 34, ss.329-339.
- Ryans, J. K. ve Hise, R. T. (1967). "The MBA: Some Job Selection Criteria", *Personnel Journal*, ss. 444-447.
- Reed, S. A. ve Kratchman, S. H. (1987). "Job Satisfaction: Differences Throughout The Accounting Profession", *The Ohio CPA Journal*, ss.33-47.
- Salant, Priscilla ve Dillman, Don A. (1994). "How to Conduct Your Own Survey", John Wiley & Sons, Inc. Newyork.
- Wilkinson, S. (1996). "The Factors Affecting The Career Choice of Male and Female Civil Engineering Students in the UK", *Career Development International*, 1(5), ss.45-50.

- Tolbert, P. S. ve Moen, P. (1998). "Men's and Women's Definitions of "Good" Jobs: Similarities and Differences By Age and Across Time", *Work and Occupations*, 25(2), ss.168-194.
- Turban, D. B., Eyring, A. R. ve Campion, J. E. (1993). "Job Attributes: Preferences Compared With Reasons Given For Accepting and Rejecting Job Offers", *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 66, ss.71-81.
- Zikmund, W. G., Catalanello, R. F., ve Wegener, S. M. (1977). "The Accounting Student's Job-Rating Criteria: An Experiment", *The Accounting Review*, 52(3), ss.729-735.

Ek: Anket Formu

İŞLETME ÖĞRENCİLERİNİN İŞ SEÇİMİ TERCİHLERİ

Bölüm 1: Demografik Özellikler

1. Cinsiyet Kadın Erkek
2. Yaş 21 ve altı 22 üstü
3. Üniversitede geçirdiğiniz yıl 1 2 3
 4 5 6 ve üstü
4. Üniversite öğrenciliğiniz süresince herhangi bir işte çalıştınız mı?
 Evet Hayır
5. Genel Akademik Not Ortalamanız (GANO)
 2.50 altı 2.50 – 3.00 arası 3.00 üstü

Bölüm 2: Kariyer Hedefleri

6. Mezun olduktan sonra hangi sektörde/işte çalışmak istersiniz?
 Özel sektörde çalışmak isterim.
 KPSS'ye girip müfettiş, denetmen, uzman vb. olmak isterim. (Bu seçeneği işaretlediğiniz takdirde 7. soruyu boş bırakınız.)
 Akademik kariyer yapmak isterim.
 Diğer (.....)
7. Mezun olduktan sonra hangi departmanda çalışmak istersiniz?
 Muhasebe-Finans Üretim Pazarlama
 İnsan Kaynakları Halkla İlişkiler AR-GE
 Reklam Diğer (.....)

İşletme Öğrencilerinin İş Seçimine Etki Eden Faktörler: Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği

Bölüm 3: İş Seçimine Etki Eden Faktörler

Aşağıda iş seçimine etki eden 18 faktör yer almaktadır. İş seçiminize etki eden faktörlerin ne derece önemli olduğunu (x) işareti koyarak belirtiniz.

	Hiç önemli değil	Önemli değil	Kararsızım	Önemli	Çok önemli
İş güvenliği					
İlgi çekici iş konusu					
İşte yükselme olanakları					
İşveren tarafından ödenen kapsamlı sağlık sigortası					
Üstlerin astların kişilikleri					
İşveren tarafından ödenen iyi bir emeklilik planı					
Şirketin bulunduğu şehrin büyüklüğü					
Şirketin tanınırlığı (itibarı)					
Şirketin büyüklüğü					
Şirketin büyüme potansiyeli					
İş seyahati olanakları					
İş saatleri esnekliği					
Başlangıç maaşı					
Gelecekte beklenen maaş					
Şirketin sosyal sorumluluk faaliyetleri					
Yaratıcı olma fırsatı					
İş yükü					
Ofis malzemeleri (bilgisayar, mobilyalar..)					